

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben házhoz hordva és vidékre postai megküldéssel.

Egész évre 4 ft — kr.
Félévre 2 ft — kr.
Negyedévre 1 ft — kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket jutányosan számítunk.

Hivatalos hirdetéseknek 100 szög 1 írtért közöltenek.

Kincstári bélyegdíj minden hirdetésért 30 kr.

Hirdetéseket s előfizetéseket felvesz Landesmann M. könyvkereskedése S.-a. Ujhelyben.

SÁTORALJA

Zemplényvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG

ÉS

KIADÓHIVATAL

hova a lap szellemi részét illető közlemények az előfizetési pénzek hirdetési lapjainak s díjak és a lap székküldésére vonatkozó felvilágosítások intézendők

Sárospatak, Kovacs-utca 175. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Bérméretlen leveleket nem fogadjunk el.

Nyíltsér minden sora 20 kr.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-TULAJDONOS:

STEINFELD JENŐ.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

RÉZ LÁSZLÓ.

Nyílt levél Sárospatak város ügyeiről.

Egy bodrogközi olvasónk Sárospatak iránt meleg érdeklődésének ad kifejezést hozzánk bekioldott Nyílt levelében. Mi, átolvasva a Nyílt levelet, valóságos szegénykezve pirultunk el, hogy városunkat, annak előjáróságát, polgárságát a vidéknek kell figyelmeztetni azon legelőnyösebb kötelességeire, melyeket nekünk magunknak kellett volna éreztünk. Bűnösök, mert hanyagok vagyunk: a nyilvánosság előtt való dorgálásnak büntetését tehát méltán megérdemeljük. Így gondolkozva, adjuk a Nyílt levelet egész terjedelmében; adjuk annyival inkább, mert a város haladásának alapját képező ügyek közülön levő elintézésére is kiterjeszkedik.

Tisztelt szerkesztő úr!

Becsés lapjának, a „Sátoraljnak” ez évi 4. számában közölt „Sárospatak jövőjéhez” című vezércikke vidékünkön nagy nyughatatlanságot okozott. Igaza van említett cikk írójának, hogy a bodrogparti Athén felé sok szem néz s minden szemnek birtokosa a legmelegebben érdeklődik e város ügyei iránt.

Nekünk kiknek nagyapjuk, apjuk, mi magunk, aztán a mi gyermekeink, rokonaink, testvéreink, továbbá vidékünk, megyénk, sőt a tavolabbi megyék fiai is — különösen ev. ref. vallásúak — Sárospatakban az alma mater kebelén növekedtünk fel s lettünk Isten segédelmével azzá, a mik vagyunk s az édes emlék és a nagyrabecsülés érzelmétől vezéreltetve, minden időben szívesen, sőt a büszkeségnek bizonyos nemével küldjük vala oda gyermekeinket; nekünk annak a városnak olyan irányú, szomorú képéről kell tudomást szereznünk (és e becsés lap ismételen is kenyserítve van még a nagy közönség elé is tárni), hogy t. i. a mi mindenkorai büszkeségünkben, a mi Athenénkben, Sárospatak városának vezetésében korhadni kezdő állapotok vannak! — Oh ez nekünk keserűséget, sőt mélységes fájdalom okoz!

Hogyan lehetséges ez?! Hát egy majdnem 8000 lakossal bíró olyan régi város, minő Sárospatak: oly nagy határral, közel a megye székhelyéhez: az országos közlekedési vonalon; oly értelmes, okos, jó módú lakossággal: annyira hanyatlóban van, hogy ismételen is a nyilvánosság nyomását látják szükségesnek a nemesebb gondolkodásúak alkalmazni?!

E lap már több ízben feljajdult (dicséret és elismerés érte) a városban mindinkább elharapódzott mizériák miatt s mi szülők kétkedni voltunk hajlandók eleinte e feljajdulások alapjául szolgáló okok valódi létezésé felől. Igen, kétkedni, mert egy haladásra hivatott város vezetésére hivatott férfairól nem voltunk hajlandók fel-

tenni azt, hogy nem állnak úgy helyükön, mint kellene. De aztán megkérdeztük gyermekeinket, megkérdeztünk más, alaposan informált egyéneket s néha-néha szereztünk alkalmat magunk is, hogy személyesen szerezzünk tapasztalatokat: s szomorú volt az eredmény minden esetben, mert most tele torokkal tehetünk tanubizonyoságot mi is, hogy igaza van „Bodrognak”; indokolt e lap sokszori feljajdulása.

A városban az erkölcsi élet lazításáról (mely pár évvel ezelőtt nyilvános lapokban is ostromoztatott már*) gondoskodik a „kutyakaparó”, a „nagy vendéglő” és a többi nyilvános helyiség az u. n. kasszímói rendszerrel. És a dolgoknak ilyen alakulása talán épen azok részéről talál támogatásra, a kiknek az ilyen és ezekhez hasonló rendszert üldözni kellene. Uram, férfiak! A példa van a legerősebb nevelő hatással.

Jogos „Bodrog” álnévű szerzőnek az a kérdése is, hogy az a temérdek kincs, a mi a főiskola révén e városba befolyt, hová lett? Nyoma veszett: száza tokon át mi sem lett fordítva e város sem külső, sem belső szepítésére. A piszok, a kövezet, a trágyával meghintett utcák, a házak külső-belső rondasága, a községi élet tunyasága: mind-mind régi ismertető jelei ezen városnak és midőn az egész országban a legkisebb városka is megerőteltet szorgalommal igyekszik esinőségben, egészséges, jó, tiszta ivó víz megszerzésében előre haladva, a benne való tartózkodást kellemetesse tenni: Sárospatak, kebelében a főiskolával, a városnak e kincsés bányájával, ezernyi tanuló ifjuságának, a nagy számú tanári s lelkesítő karának, a számos, igen tisztességes látogatóknak még csak az egészségre a legnagyobb befolyással levő tiszta, egészséges ivó vizről, tiszta levegőről sem gondoskodik, utcáinak trágyája, pora, piszka mindent megfertoztat.

Gyermekeink egészsége ily módon megátadatik, mihez a lelki megméltelyezés is — a példák látása által — hozzá járul. E körülményeket nekünk, vidékieknek, nagyon is fontolóra kell vennünk, mint-hogy gyermekeink 10—12 éven át a főiskolát látogatván, a város oly nagy mérvű visszamaradása és piszokban tedpedése — drága pénzünk mellett is — azokra épületes példával nem hathatnak.

A jelen olesó és gyors közlekedés mellett, gyermekeinket inkább Debrecenbe, Kassára, Eperjesre, Lőcsére, Késmárkra viendjük, mely városok tisztasága, rendesége, kitünő közegészségi viszonyai, olesó-

sága, polgárságának műveltsége, a köz-igazgatás pontos és kifogástalan vezetése mind vonzó tényezők úgy a szülőkre, mint a tanuló ifjuságra.

Ha tehát Sárospatak városának nagy közönsége jelen tedpedéséből kibontakozni nem siet, vagy, a mint „Bodrog” mondja: „egy szilárd, pontos, igazságos, sőt méltóságos jellemű közigazgatás megteremtése által a város fejlődését elő nem mozdítja: ha nem reformálja magát a kor szelleme ésa köz-kívánat szerint, hanem engedi, hogy a város vezetését nembánomság által könnyelműen Catilina existenciák korteskedjék ki: akkor végelsúlyedésben a város nem lesz fentartható: kerülni fogja minden tisztességes szüle gyermekeivel és a vasúton Sárospatak mellett gyorsan elhaladva, saj-nálkozni fog a nagy közönség egy jobb sorsra érdemes város végelmerülése fölött, melynek a kedvelt alma mater, a kegyelt, híres főiskola is csak karát fogja vallani, ha a főiskola vezetőinek sem sikerülne e város előjáróságát — a kor és az elodázhatatlan jobbra való átalakulás kívánalma szerint — erélyes fellépése és a közügyekben való több és nagyobb részvétele által átalakítani. Caveant consules!

Mély tisztelettel Egy bodrogközi szüle.

VEGYES HIREK.

— **Gyaszhir.** Gyurkó Mária és férje Tóth Lajos, gyermekeik: Lajos és Vilma, számos rokonok nevében is tájékoztató tudatják a legjobb anya, anyós, szerető anyja és rokon öz. Gyurkó Mihályné szül. Kiss Johannának folyó hó 19-én, élete 73-ik évében, rövid szenvedés után történt esendés elhunytát. A meghaldagiltának porrászei folyó hó 21-én d. u. 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartásai szerint a sajó-hídvégi sírkertbe örök nyugalomra tetetni. Az ég áldása lengjen a nemes hamvak felett!

— **Társas vacsora.** A sárospataki polg. társaságkor f. hó 2-án a Magyar kir. Szálloda épületében levő helyiségében elég sikeriltnek mondható társas vacsorát rendezett, melyben a körnek körülbelül 50 tagja vett részt. Ez összejövetelnek célja a társaságkor kebelében a legújabb időben tapasztalt lanyhaság megszüntetése volt. Hogy e célt mennyiben szolgálta ez összejövetel, azt az idő bizonyítja be. Különben az ilyen féle összejövetelnek csak jótékony hatása lehet. És éppen ezért kívánatos volna, hogy ne csak évtizedekenként tartatnának ilyen összejövetelek, hanem mentül gyakrabban. Természetesen, ez a vacsora sem szűkölködött a több-kevésbbé sikerilt pohárköszöntőkben. Elsőnek Ballagi Géza dr. a társaságkor elnöke emelt poharát és az egyet tisztá karát őrítette azt. Aztán ittak áldamás-pohárt: Witt J. Ballagi elnök, mint a kör oszlopért: Barthos főszolgabíró Sárospatak közönségéért: Ballagi dr. Barthusért: Molnár János (nyug. tanító) a társaságkor tagjaiért: Witt a jelenlévő zsidóságért: Witt Barthusért: Molnár J. az idegenből beköl-

* Ostromozta a „Sátoralja” is.

Szörk.

tozött a magyarrá lett polgártársakért. *Kötsz J.* a jó közigazgatásért; *Ballagi* dr. a város haladásáért; *Karner* állatorvos ölevezékért, a 48-as tisztért; *Glemczyk Karner-ét*; *Witt* Ballagiért, a társaskör elnökéért; *Moskovics* Ballagiért; *Kondor* dr. a beteg társaskör, mint a felépült talpra esett dikióban élte: *Witt* a szabót, a „Sátoraja” szerkesztősegeért írtek poharat. — Az összejövetelnek az előjelölti órák vetettek végett. — (Ez összejövetelen szomoruan lehetett konstatálni, hogy a kaszt rendszer teljesen virágzik Sárospatak polgarsága körében is. Az asztaloknál való elhelyezkedés a kasztrendszer szerint történt. A b. tagségből való felépülés így csak pillanatnyi. Szerk.)

— **Helyettesítés.** Gaizler József br. s.-a.-ujhelyi anyakönyvezető súlyos betegsége miatt az anyakönyvezetőséget Aurd helyettes anyakönyvezető lett megbízva.

— **Meghívó.** A „Zemplénvármegyei orvos-gyógyászati segélyző-egyesület” f. 1896. évi február hó 25-én 3 órakor, S.-a.-Ujhelyben az árvászelet tanácssteremben évi közgyűlést fog tartani, a melyre a nevezett egyesületnek t. e. tagjait tisztelettel meghívjuk. A gyűlés tárgyai: 1. Igazgatósági jelentés az egyesületnek vagyonai és szemlélyi állásáról. 2. Az igazgatóság által megvizsgált pénztári számadások felülvizsgálása, illetőleg a felmentvények megadása. 3. A folyó évi költségelőirányzat megállapítása, illetőleg a segély díjazás. 4. Indítványok telett való határozás. Dr. Nyomárkay Odón. egyesületi jegyző; id. dr. Lengyel Endre. egyesületi elnök.

— **Egy gyűlés határozat nélkül.** S.-a.-Ujhegyen történt az a nevezetes eset, hogy a város ügyetlen atyáinak három frónál tovább tartó gyűlés eredménytelen volt, azaz azzá tétetett. Mint lapunk egyik barátja írja, a minap a s.-a.-ujhelyi önkormányzat hivatalban egy Bánóczy Kálmán képviselő testületi tag által beadott felebevezést látott, melyben a város képviselői testületének 1895. év december hó 30-án tartott gyűlésében hozott összes határozatot felebevezte meg, azon indokból, mert ezen önkormányt is feljegyzésre méltó gyűlés nem azon tagok hivataknak meg, kik ugyanezen év december hó 23-án megválasztott képviselő testület tagok választásakor lettek megválasztva. De megválasztásuk csak a jövő év elején kezdődik, határozat a régi tagok s kiknek megválasztása csak a jövő év elején jár be. Selogy sem tudván beleegyezni a határozatba és elképzelni ily lehetőséget, utána járt a dolognak s ki sült, hogy a képviselő testület az 1896. évi a máj 6-án december 31-én alakult meg. Bartócs főispánjáról választás alatt, tehát ezen december 31-én megválasztott gyűlés, a melybe csak most hivathattak meg az újonnan választott tagok, ugyanezen december 23-án nem ülészhettek s így határozatot sem hozhattak. A közigazgatási övnek Bánóczy Kálmán által így reformálása, azt hiszem fordulópont fog képezni közigazgatásunkban s minden közigazgatási naprtár készítő, könyvtelen lesz ezen kálvániumban bízhatomot respektálni. De fentebb emelt okot nem tartottam elégnek arra, hogy valaki magát önkormányt bűmálya s a nem tudniak ily lakó araja el. — *Br beune van gyakorlati-án.* — *kutatni kezdém a tulajdonképeni és planzálási okot, a mit már mindenké megérthet commentar nélkül.* Ugyan is a megfélembezett határozatokat hozó gyűlésben fejkéretett a kerület országgyűlési képviselője, hogy az ujhelyi igazság ügyi palota építése iránt az igazgatási minisztert interpellálja. Ha az interpellációt megtörténik, az építkezés előbb veszi kezletét és a kir. társasbíróság előbb vonul ki a Bánóczy házából, melyet most bérben tart! Itt a való, ott a látszata, város érdeke — az még várhat!

— **Gazdasági tudósító.** A földművelésügyi m. kir. miniszter Orosz Péter nagy-kázméri, Vajda Mihály mányósi és Mandel Rudolf eskályói lakosokat, Zemplén vármegye s.-a.-ujhelyi, sztrópkői, Hóvics varannói járására nevezte az állandó gazdasági tudósítói listázt bízta meg.

— **Uj anyakönyvezető.** A m. kir. belügyminiszter Zemplén vármegyében a s.-a.-ujhelyi anyakönyvezető helyettesítő *Szemgyörgyi István* s.-a.-ujhelyi lakost kinevezte és át a házassági anyakönyv vezetősével és a házasság körésmél való közreműködéssel is megbízta.

— **Agyonverték.** Pakosi János komlósai urasági kerület, a mint f. hó 14-én keresztelőből hazafelé bányagott, a ház hópeze táján valami elenséges felebarátja megölte és hátúrról leütötte. Szörnyet halt. Holttestére csak reggel bukkantak. A esendőség nyomoza a tettest, de az ideig eredménytelenül. Az agyonvert kerület

felesége s több apró árvát hagyott hátra nagy nyomorban.

— **Megölte a liba.** Olasz-Lisztkán özv. Pavlovics Györgyné napzsamos asszonynak, a mint a Bodrog jégén ruhát mosott, egy arra vadul repülő liba így a fejébe ütődött hogy a szegény asszony elszédült a bebukott a lékébe. A jég által nyomtalanul eltűnt. Holttestét nem lehet kivenni, míg a jég el nem megy.

— **Főbe lötte magát.** Páfi János tolecsvai róm. kath. tanító f. hó 13-án forgó pisztolyalal véget vetett életének. Az alig 24 éves fiatal ember be tevékeny tanítót az öngyilkosságra győgyíthatatlan betegsége vitte. Temetése nagy részvétet ment végbe.

— **Elűtötte a szekér.** Özvegy Menyhértné, tolecsvai lakos, öreg, 90 éves, szegény anyóka, a mint Vámosújfaluból Tolecsva felé gyalogolt, utána öt jól bepálinkázott horvati fuvaros hajtatott, kik közül az egyik neki hajított az így is siket asszonynak, s azt a szekér rúddal leütötte s szegény öreg azonnal szörnyen halt. A szekeresek ott hagyva az agyon ütött asszonyt, elmenekültek. Hogy ki volt a tettes? még eddig nem derítették ki. A szerencsétlen véget ért szegény asszonyt a város saját költségén temetette el nagy részvét mellett.

— **A sárospataki általános ipartestület folyó hó 16-án tartotta meg évi közgyűlését.** E gyűlésen ettettek meg a választások is. Elnöké Neumann Péter, alelnöké Kovács Endre, pénztárnokká Szakácsi Ede, jegyzővé Tarozal János választották meg. Előjárásági tagok lettek: Cziráki István, Csicséri József, Kovács Endre, Szakácsi Ede, Pásztor János, Nagy Gábor, Markovics Hermann, Pazuha András, Ullós András, Trencsenyi Pál, Spekál János, Petykó Pál, Klein Ferenc, Szepesi István, Szécsi János, Szakácsi László. Póttagokul: Héderváry István, Molnár János, Ardei Lajos; számvizsgálókul Reményi Vendel, Niezner Ferenc. Feldemmer Pinkás választották meg, a testület múlt évi bevétele 435 frt 34 kr., kiadása 448 frt 34 kr. volt; maradványa 26 frt 75 kr. Lettár szerinti vagyon 2408 frt 95 kr. (.)

— **Első tokaji cognagyár.** Egy első rendű kassai kereskedő az „első tokaji cognagyár” Abalos Henrik bécsi cég” ellen, — jeltelen cég használata miatt, mivel a visszaélést tovább nem tűrhette, panaszt emelt a s.-a.-ujhelyi törvényszék-nél. Ugyan az „első Tokaji Cognagyár” Abalos Henrik bécsi cég”, hogy a „Künesattokat” a szép hangzás által csak az egyedül is valódi első tokaji cognagyár” gyártmányának hódoljanak. — *dobbal, sippal hirdettek „első Tokaji Cognagyár” írma alatt, holott az első tokaji cognagyárhoz „Abalos Henrichet” is hozzá kellene hirdetni. Sőt ezen cég nem itajai az „első Tokaji Cognagyár” cég nyomás alá, mint a részvénytársaságnak szokása két-három aláírást is oda bígyeszetten. Azonban az ilyen világhölöndítés kezdli lejárni magát, mert a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróság a panaszló által becsatlott számos bizonyíték által a visszaélést constatálván, az „első Tokaji Cognagyár” Abalos Henrich bécsi céget” 295 és 297/896 számú végzésével 100 frt bírság terhe mellett a bejegyzésnek megfelelő cég használata utasította. Bár mások is követnek ezen példát, sok nagy hangú, de úros bécsi firmától lehetne a magyar közönséget megszabadítani.*

— **Lefozés.** Beszélők, hogy Lisztkán a hályagos himló a regale bérletnek sok kárt okoz. Így történt, hogy a Bodrogköz és a Hegyalja egy néhány községnek italméresi jogot az ungvári rabi jogán (mondják a girálti választásen elmaradt szep átkáért) egy ujhelyi atyafia nyerte el. Sok szó fér ehhez a bérlethez, lesz is még erről egy pár hang, — de elég az hozzá, hogy szorultán a kupa, — mert az ő bérlok véd és dac szövetségét kötötték az ujhelyi atyafi ellen, a lisztkai adóbeszedést bérletnek albérlőbe adta egy szabócsi zsidónak, persze nyereséggel. A szabócsi zsidó megörülve a jó gésletnek, lakás után nézett, de bizony a hányat teggel bérbe vett, este már vizsgál mondták neki: nem azért szemita ő kelme, hogy lefőzött engődjé magát: — gondolta — akármibe kerül is az, veszen egy házat. Megtette, mert volt egy közös pityaru épületet s szaladt örömmel Ujhegybe, hogy az italméresi engedélyt, mert már „sajtát házára” kiállítva „Szabócsian” megmutassa a lisztkai zsidóknak ki a legény a gaton. Az italméresi engedélyt megkapva, sietett haza víz othonába, de mily nagy volt meglepetése, a mikor háza előtt egy esendő fogadta, be nem engedte és bérloknet a háza kiragaszta levő „piros cédulára” figyelmeztetve

onnán eltávolította. Azóta elmélikdik a bérlet győnyörűségéin, és mint mondják már szeretne Szabócsba szokni, ha a főbérlő nem tartaná pórázon. Mégis csak okos zsidók azok a lisztkai zsidók.

— **Álarcos bál.** A s.-a.-ujhelyi gyártelepi munkások által febr. 15-én rendezett álarcos bál és bohóc estély nagyszerűen sikerült. Annyi ember a s.-a.-ujhelyi száznál terembe még nem volt, mint ezen a mulatságon. A vendéglő és kávéház összes helyiségeiben nem volt egy hely, a hova leülni lehetett volna. A mi az álarcos bált illeti, elismeréssel adózunk a rendezőségnek a szép díszítés, változatos látványosság, pompás zene, bohócok és álarcosok vgy mókázása gyönyörködtette a jelenvöltoakat és olyan nagy volt a kedv, hogy még reggeli 7 órakor is ugyan ám táncoltak a ki, nem fáradtak Oroszlán rész illeti a zenekart, annak karmesterét, mert kitaróan húzták a szébbnél-szebb táncdarabokat reggelig, úgy halljuk, a 600 frtot meghaladta a bevétel.

— **Jóváhagyott alapszabály.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter a felsőzeplényi ev. ref. egyházmegyei tanító-egyesület alapszabályait jóváhagyta.

— **Nyilvános nyugta és köszönet.** A s.-pataki ipartestület 1896 február hó 2-án rendezett bálján felülizettek: Dr. Ballagi Géza 8 frt. Dr. Kun Zoltán 5 frt. Dr. Kondor Miksa, Dobozsi Papp Ferenc 4—4 frt. Neumann Péter 3 frt. Gálgyöcs Barna, Wintner Abraham, Szakácsi László 2—2 frt. Spekál János, Szécsi János, Kovács Lajos, Pavlovics György, Feldemmer Lázló, Fodor Jenő, Kádár Gyula, Vavranovitz László, Darvas Károly, Nagy Gábor 1—1 frt. Vitek György, Spinner János, Héderváry István 50—50 kr. Összesen 41 frt 50 kr. A tiszta jövedelem 25 frt 85 kr. — Fogadják a szives adakozók a testület halás köszönetét.

— **A hegyaljai mádi takarékpénztár** folyó hó 25-én délután 3 órakor, az intézet helyiségében tartja meg XXIV. évi rendez közgyűlését. A múlt 1896-ik év 11473 frt 41 kr. tiszta nyereemény mutat, melyből különleges tartalékokéhoz (eddig csak 1031 frt volt e címen kezelve) 8500 forint, 14% os osztalékra 7000 frt. a felügyelő bizott ságnak 700 frt, tiszteletdíjakra 665 frt s jutó-könyvelőkre 109 frt 41 kr. jut.

— **Sárospatak városának** legtöbb adót fizető képviselő-testületi tagjai 1896. évi. Herczeg Windischgractz Lajos, Sárospataki Takarékpénztár-részvénytársaság, Sárospataki közbirtokossági testület, Dr. Lőczy László, id. dr. Lengyel Endre, Schwarz Ferenc, Szerker Kálmán, Ev. reform. főiskola Baza János, Goldblatt Lázár, Vég Bertalan, Szakacs János örökösai, Vass Imre, dr. Ballagi Géza, Mezner Gyula, Bogay Zsigmond, Feldemmer Pinkás, özv. Riek Gusztávó, új. Wolf Aron és Haas Zsigmond.

— **Az osztálysorsjatek mint iskola-alapító.** Budapestről írják lapunknak: Hogy a szerencse istenőjének szeszélyei mily kifürkészhetetlenek, ekklatás pldá Magyarországnak egy átvölös falva Kántor-János. Szatmármegyeének egy egyszerű, patriarobalsan berendezett, mintegy 1200 lelket számláló faluskaja. Ezen helységbe néhány nap előtt ily tekintélyes pénzösszeg érkezett be, mennyi az ottani postahivataltalan talán még soha sem fordult meg. Ezen aránylag óriási pénzösszeget a *Hontze Károly cég* (Budapest, *Szeretelér 3.*) küldötte és elképzelhető, hogy azt a vén postakocsi, mig a másfélórát útját az utolsó vasúti állomástól: Nyir-Eőrtől megtette, ilyen epvede még sohasem várták. Az a pénzösszeg pedig, melylyel ez a postakocsi Kántor-Jánosiba be-dőcögött, nem volt más, mint az osztálysorsjatek legutóbbi húzásán kisorsolt 60.000 koronás nyere-mény. Nevezett falbnak egy 15 tagból álló társasága megbízta *Csuga Imre* postamestert, hogy költségükre Hontze Károlynál sorsjegyeket vásároljon. A postamester megrendelt egy huszadokba felosztott I. osztályú egész sorsjegyet, melyekből a társaság mindgyike átvott egyet-egyet. Egy huszadot a postamester maga számára tartott meg. négy huszadot pedig mint az ottani *református egyház gondnoka*, ezen hitközségnek ajándékozott. A megrendelt sorsjegyet, melynek száma 22,650 volt, az osztálysorsjatek húzásán 600,000 koronás nyere-ményvel kihúzták. Magától értetődik, hogy az a nap, melyen a szerencse-hír a Kántor-Jánosiak tudomására jutott, valódi örömmüneppe fejlődött Hiszen ezen esemény nemcsak az ő igénytelen, egyszerű életsorsukban jelent nagy változást, de most már egy régi hó óhajátukat is megvalósíthatják, t. i. az ugyancsak tekintélyes összegben részesült hitközségnek iskolát emel-

Itnek. Így tehát az osztályorsjáték ezúttal egy magasabb kultur-célt mozditott elő.

— **S.-a-Ujhelyen** a koldulás a himnlójárnyai miatt hatóság intézkedése folytán hat hétre bezűntetett, miszerint a lakosok fizető képes része ezen időre koldulási díj megváltási fejébe 1 frtot fizessen; mely célból két városi tandócs kiküldetésén majdnem 150 frt lett általuk össze-gyűjtve, s tudomásunkkal ezen összeg a város főbírájának jelentés és névsor kíséretében hetek-kel ezélett betérjesztve, a nélkül, hogy a teljesí-tett fizetések valamelyik helyi lapban nyugtázta-tott volna. Nem célnak az illető tisztviselők tisz-takezűségében kétkedni, de az ily módon össze-kegetett pénzeket nyilvánosan szokás elismerni. Ideje lenne, hogy az odiosus koldulási ügy ren-deztessek.

— **A fény árnyai.** Ez a cím illeti meg a Be-nedek Elek Nemzeti Iskolájának újabb vállalko-zását. Ez a derek tanügyi lap most nem elégszik meg azzal, ha a beteg magyar kultúrát szóval és szabad hanggal védi, képekkel is illusztrálni óhajtja a szomorúan leírt igazságot. Azaz: az ezredév szűgyenerő bemutatja Magyarországot dűle-dező, romladozó iskolapűleteit életveszélyes tanítói lakásait. Az eszme nem új, csak a kivitele szokatlan. De hát ez ugy látszik a munka meg-osztás elvén nyugszik. A Néptanítók Lapja ugyan is bemutatja a monumentális nagy alkotásokat s el is zengi hozzájuk a himnusz mindazokról, a kik ezek felépülésén közre munkáltak, s a nagy közönség a míg elragadtatással szemléli a szép épületeket, talán merőben megfedekeznek egy-egy dűledező viskóról, melyet iskolának gűnyolnak a jámbor lelkek. de a szűgyén szűlők nem tudják, mikor vesznek a korhádt gerendák alatt el gyer-mekeik s a tanító családja sem sejtji, mikor űti agyon ez a kenyérkereső édes apát. A Nemzeti Iskola tehát ezeket mutatja be olvasóinak s ezek a rozoga pajtak tűnnek fel majd a fényes paloták mellett, mint a nagy fénynek sötét árnyai. Hát csak rajta. A tanítók, iskolásokék jól teszik, ha minél több anyagot szolgáltatnak írásban és képbén ehez a vállalathoz. Keresni sem kell, vá-logatni sem kell nagyon. Akad dolga — fájdalom — az esetnek is elég a magyar kultúra me-zése.

— **II. Magyar osztályorsjáték.** Első osztályú sorsjegyeknek a II. osztályra való megűjtása a sorsjegyekben jelzett elártsítónál, kiknél a sors-jegy vásároltatott, az I. osztályú sorsjegy vissza-szolgáltatása és a megűjtási díj — 1 egész sors-jegy: 20 frt. — 1 fél: 10 frt. — egy tízed: 2 frt. — és egy húszad: 1 frt. — befűtésével leg-keőbb március 1-éig eszkozlendő. Az I. húzánál ki nem sorolt, mind három osztályra érvényes *teljes sorsjegyek* megűjtésének szűksége fenn nem forog, ezek minden további nélkül a II. és III. osztályban is részt vesznek.

— **Egyleti élet.** A sátoralja-ujhelyi polgári ol-vasókör február hó 16-án tartotta ez évi közgű-lését, mely alkalommal a polgári olvasókör nevét leterve, felvette a városi kaszinó címét. Helyes a többség véleménye, ugy se volt az már régen polgári olvasókör. A tisztűjtás-on Matyasóvszky Kálmán törvényészki bír elnöknek, Konká Ká-roly jegyzőnek, Matterny Imre választmányi tag-nak, Norák Gyula könyvtárnoknak lett megvá-lasztva. Többi állásokra a regiek választatták meg. Ezen a közgűlésen egy örvendetes esemény is történt. Schön Vilmos kaszinói tag hazafias beszéd mellett indítványozta, hogy a kaszinó ez év március 15-ét ünnepelje meg. Indítványa nagy lelkesedéssel elfogadtatott és kimondatott, hogy március 15-ét ezután minden évben meg kell tar-tani. Ugy látszik Sátoralja-Ujhely újból kezd hosz-szú fűmből ébredni és a nemzet nagyjainak is szentel egy naposkát. Az ünnepegy rendezése a választmány batáskörében történik.

— **Nyilvános nyugtávan és köszönet.** A sárospataki ev. ref. egyh. énekkar f. hó 15-én tartott jótékony célú tancmulatságának összes be-szűtele 113 frt 22 kr. volt; kiadás: 80 frt 59 kr. az énekkar alaptekőjére maradt tehát 32 frt 63 kr. — Fűllűzetni szűvesek voltak: Bálint Dező, Buza Jánosné, özv. Doktor Gabórné, Hodossy Béla, Molnár János (nyug. tan.) 1 frt 50 kr. — Csicseri József, Jendrek András, dr. Kondor Miksa, Nagy Gábor, özv. Nagy Lajosné, özv. Szakácsy Jánosné, Szűke Györgyné 1—1 frtot. — Besz-terezei István, Csapó Elek, Filep Pál, Gergely János, Halász Ferenc, Hodinka Agoston, Hódý József, Kántor János, Kazár Árpád, Kapéri Fa-renc, Kűtse István, Lenkey Lajos, Matisz Aud-rásné, Matisz István, Molnár János (iparos) Pro-bászka Antal, Radácsy György, Salacz Lajos,

özv. Szathmáry Miklósné, Steinfeld Jenő, Spitz Antal, Vitek György, Vizsolyi János 50—50 kr. A nemes szívű adakozók fogadják e helyen is a énekkar halás köszönetét *Csizmár János*, pézű-tárnok; *Kardos János*, *Dobozó István* ellenörök.

— **S.-a-Ujhely város képviselő-testűlete** Jele-nek Adám képviselő-testűleti tag indítványára még mult év özén elhatározta, hogy az új városbáz megnyűtésának emlékéll szűken dotált tisztviselői és alkalmazottai részére létesítendű nyugdíj alapjára 5000 frtot adományoz. S dacára, hogy e célból kikűldött bizottság fáradszhatlan elnöke, Szekely Elek, a szabályzat tervezetét már hónapokkal ezélett el-készítette s dacára annak, hogy ezen humanus ügy évtizedek óta szolgáló tisztviselők érdekezés — kik alá lévén rendelve a mulandóság törvényének s esetleges elhalálozásuk hátrahagyottaik jövűjét veszélyly fenyegetné — gyors elintézést igényelt volna, az illető előadó megbosáthatatlan indolent-tiája miatt, csak most lett felterjesztve a vár-megyére. Reményük, hogy a t. vármegye közöns-ége ezen ügyet kedvező elintézésben részesítendi és S.-a-Ujhely város nemes példáját más község is követni fogja.

— **Villamvilágítás.** Egyik, Sátoralja-Ujhelyben megjelent lapban felszólalást olvastam a sátor-alja-ujhelyi villamvilágítás ellen. Sok szó férne bekűldő megjegyzéseivel, a mivel azonban nem fogok foglalkozni, annyit azonban megjegyzek, hogy stíluszából azt kell következtetnem, hogy Sátoralja-Ujhelyben a közterhekhez hozzá nem járul és a „volt meg a van” világítás közötti kü-lönbsegről fogalma sincsen. Hűidej el tisztelt úr! hogy nagyon sok város boldog volna, ha az uj-helyi világításnak csak az árnyékát is megszerez-hetné és sehol a világon nem szoktak „reggeli,” hanem „esteli” világításra „dolgozni.” Különb-en ne tessék februárban reggel 7 órakor, hanem reggel 5 órakor hazajárni, akkor nem fogja a petr-üleumot visszakivánni.

Egy a világítással megelégedett.

CSARNOK.

Az első gyermeksrás.

Elbeszélés.

Írta: Réz László.

(Folytatás.)

— Járom már tízedik esztendeje azt az útat, melyről azt hiszem, hogy a boldogsághoz vezet, de kezdek már gondolkozni, hogy nem jó úton járok.

— Pista! — kiált a tiszteleendő ur szolgálójának — jer, fogd meg e kantárszűrakat! Aztán adj a osi-kóknak szűnát, zabot.

— Ne félj Pista, nem töl ittén három napot — mondja tréfásan Károly utána a notából a rimet.

— Már látom, hogy igazán megházasodol. Jó-kedvel tréfázni is tudsz. Ime feleség — mondja Alszenti, a mint felnyűjtják az ajtót — hozok egy val embert, a ki kerűli még házunk tájékát is. De most egy érdekes újsággal leplek meg: Károly leendő vőlegény.

— Ugyan ne sebezd még szívemet. Hisz-en én tölél mindig ellenkezűt várok. Engedj, legalább hadd üdvözöljen feleségedet.

— Isten hozta. Bárdosi ur! Oly rég óta várta már férjem. Már azt hittük, hogy addig nem is jön el, míg párjával nem jöhét. Keztem már én is neheztelni, azt gondolva, hogy kihagy lako-dalmából.

— Milyen könnyű a boldog embereknek a boldogtalánok sorsát kigűnyolni.

— Hiszen csak megakadt a szeme valamelyik szép leányon abban a m... . . . háiban? Nem gűnyolódás ez, hanem az a gondolat, hogy most más felé kalandozik, éberszette fel bennűnk ezt a hitet.

— Hej! milyen én a nő szem! Ott is lát, hol alig-alig van valami.

— Károly! — kezd már Alszenti is kívánesi lenni — hát csakugyan láthatott valamit az én okos kis feleségem? Hej — és még nem is szól-tál volna. Pedig, jó barátom, nehéz a titkot hordani.

Igazad van, azért jöltem, mert már alig bir-tam. Lerakom s hiszem, megpihen lelkem.

— Hidd el, bizalmad csak növeli boldogsá-gunk. Szűlj úgy, mint ezélett. En neked a régi maradozik: bizalmas jó barát, a kivel megkívánom osztani, mivel rendelkezem.

A fiatal asszony fűllűlta magát — látszólag. Nem volt kívánesi Bárdosi Károly megnyilatko-zására. De hát minek is lenne kívánesikodásával esetleg gát a Károly megnyilatkozásával, mikor úgy ki tudja faggatni imádvá szeretett uraszká-ját. Majd el mond az neki mindent, mikor ket-tecskén lesznek. A konyhát ment elrendezni, hi-szen ma nem ket-tecskén lesznek, hanem hárman. Vendég is van, nagyobb vacsorára van szűkség.

A két jó barát egyedűl maradt s elkezdte Károly titkát. Oly dolgot is felhozott titkát in-dokalandó, mit eddig elhallgatott még legjobb barátja, Alszenti előtti is.

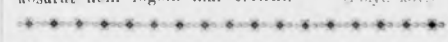
— Feleséged csakugyan észrevett valamit. S úgy látszik hamarabb, mint én magam. Már akár-hogy gűnyolódjanak is némelyek, én teljesen hi-szem, hogy a bál lányvásár. Lásd, tiz esztendeje kerésem szűjjelel a nagy világbán azt, kit a maga-mévá tehettek. Nem találtam, mert nem ott ke-restem, hol megtalálhattam volna. Karácsony ne-gyed napján nem is kerestem s úgy érzem, meg-találtam. Bár, hogy magamévá tehetem-e, nem tudom. Először magam sem tudtam, mi történt velem. Bejött feleséggeddel az a szép barna leány a terembe s figyelmemet magára vonta egészen, talán azért, mert vele jött. És én, mintha meg lettem volna babonázva, egész éjjel csak benne gűnyörkűdtem. Szűpségén kívűl lebilincselte sze-lidűségével, azzal a szerény magavisellel, mely csak azokat jellemezheti, kik megtanultak tűrni és küzdeni. Ekkor még semmi más gondolat nem volt, lelkemben legalább tudtommal, mint az ártatlan ér-deklődés. De a bál után folyton rűsebben kezdtém vele foglalkozni s lassan-lassan az a gondolat fog-lalta el lelkemet, hogy ha nem fog kiesinyelni, ha életkorra nem lesz hozzám nagyon fiatal, ma-gamévá teszem. Rajta kívűl, érzem, más boldogi-tani nem lesz képes s én sem leszek képes más boldogítani.

— Üdvözöllek Károlyom — s megragad Alszenti barátja kezét — szived ifjú. A bimbó érve nap-fényt kíván, de már hűla Istennek nyűli kezd. E bimbó a boldogság virágának bimbója. . . De várj csak. Édes anyúddal, testvéreiddel közölled-e szűvednek az érzelmét? Mert az a lány — én ismerem, feleségemnek lánykori ismerőse — egé-szen vagyontalan, áru lány. A mindennapiért tartja magánál Draskóczy Márta, kire ismét nem lehet számítani. Osmeri fűkarságát az egész vi-dék. Ha talán édes anyád szemében a vagyontala-nság bűn volna. . .

— Ejjh, ezzel már leszámoltam. Kéne éven keresztűl vezettemek magam, mint járni tanuló gyermek kézen fogva. Kéne év elég idő volt ahoz, hogy megismerjem — különösen az én kedves testvéremnek célját. Soha sem volt neki még gondolatában sem, hogy én megházasodjam. Azt akarja ő még ma is, hogy dolgozzam, küzd-jem értük, hogy Miklóst egészen úrrá tehessenek. Miklós az ő szeműk fénye, én csak eszköz va-gyok kezűkben. Nem, ez nem lesznek többé. Van eröm, tudok én a magam lábán is járni. Nem is közlöm velők szűndékoukat csak akkor, ha azt adom nekik tudtul, hogy a hajlékból jogos ré-szem kikzárólak a magam részére foglalom le. Van két erős kezem, van szorgalmam az élethez akara-tom, nem félek, hogy meg nem élek. Sőt ha lesz ügyes, szorgalmas feleségem, gyarapodni fo-gok, mert munkám eredményét nekem fogja meg-kímélni. Bár hamarabb tettem volna így, előbb volnék most.

— Te hozzám jartál tanácsért, holott te sok-kal jzánabbul tudsz gondolkozni. Ez valódi élet-bölcsesség. Tehát elhatározad, hogy megkéréd annak a lánynak a kezét?

— Előbb tudomást akarok szűrezni, hogy ko-sarat nem kapok-e, mert attól tartok, hogy a sok kosarat nem fogom már elbírní. (Folyt. köv.)

Távirat.

A Beeske ügy a pestmegyei közigazgatási bi-zottság előtti.

S.-a-Ujhely és vidékén a napokban általano-san el volt terjedve, hogy Beeske Bálint volt pénzügyigazgatót felmentették és állásába vissza helyezték. A mint Budapestről vesszűzik a hírt, éppen ellenkezőleg határozott a közigazgatási bizottság, ugyanis: a királyi ügyész indítványa folytán, a mennyiben a megvesztegetés büntetve látszik fenn forogni, az határozatotott, hogy az eljárás fűllűgűszese mellett az iratok az illeté-kes fenűtű bírósághoz tetsessenek át, mert már az lenno a logeclíránysabb, hogy ez a nagyon is kinos vert ügy mielőbb befejezést nyerne, a kedű-lyek lecsilapíttassanak. (Később.)

MAGYAR OSZTÁLY-SORSJÁTÉK

35,007 pénznyeremény 7,932,000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

E G Y M I L L I Ó korona

A II-ik osztály húzása 1896. márczius II—14-ig.			II. osztályú vétel-sorsjegyek árai:				A III-ik osztály húzása 1896. május 12—28-ig.			
Nyeremény	korona	korona	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	Nyeremény jutalomdíj	korona	korona	korona
1	100000	100000	40.—	20.—	4.—	2.—	1	600000	600000	600000
1	60000	60000	II. és III. osztályú teljes sorsjegyek árai				1	400000	400000	400000
1	40000	40000	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	1	300000	300000	300000
1	30000	30000	Ezen eredeti árakon kívül II. osztályú sorsjegyek megrendelésénél ajánlott levél portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr. — teljes sors-jegyek megrendelésénél pedig ajánlási díj és 2 nyeremény-jegyzékért 40 kr. küldendő be.				1	200000	200000	200000
1	20000	20000	60.—	30.—	6.—	3.—	2	100000	100000	100000
1	15000	15000					2	40000	40000	80000
1	10000	10000					2	20000	20000	40000
2	8000	16000					3	10000	10000	50000
5	4000	32000					10	4000	4000	80000
10	2000	20000					34	6000	6000	204000
13	1000	13000					100	2000	2000	200000
100	400	40000					200	1000	1000	200000
860	200	172000					2650	200	200	430000
9000	120	1080000					22000	150	150	330000
10000	Nyeremény összesen	1648000					25007	Nyeremény és egy jutalom	6281000	6281000

Az osztály-sorsjegyek II. osztályra való megújítása az I. osztályú sorsjegyeknek beküldése és a sorsjegyek árának befizetésével legkésőbb márczius 1-éig eszközöndő.

Ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétel

HEINTZE KÁROLY,

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny-czim: Lottoheintze, Budapest.

Mindenféle nemes esemétől mintegy 800,000
1,200,000
alvó számszóból
vándorczból
összesen mintegy 17,000,000 darab

Készlet:

Csemeték } Az 1—2—3 éves, gazdag gyökerei, életörös nemes esemének darabja azok erőssége szerint 20 krtól 40 krtig.

Nagybani } 100 drb. 40 kros esemétő 1 vagy 100 fajban 38 frt
arok } 200 " 40 " 1 " 100 " 36 " 100-an-
500 " 40 " 1 " 100 " 34 " ként.
1000 " 40 " 1 " 100 " 32 "
5000 " 40 " 1 " 100 " 30 "

A fajok legnagyobb része szaktekintélyünk Bereczki Máté hírnemes telepéről lett beszerezve, miért is azok hitelesek. Ezen felül a kiadandó eseméték honokban neveltek s épen azért gazdag gyökérzetűek bírnak nem csak, hanem bizos fogamzásuk edzett természetűek, egészségesek, hosszú életűek és még ezen felül igen olcsók is. A bótartalmu, csinos kiállítású és minden tekintetben tájékoztató nagy árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.